

Op de huid van Matthijs Bierman

'Wanneer houdt het economisch fundamentalistisch denken op?'

TEKST MART RIENSTRA FOTOGRAFIE HANS KOKX

U bent nu dus ook jurylid?

Ja, dat hoort blijkbaar bij de status van het bedrijf en mijn positie. Maar gelukkig is het erg inspirerend. Als jurylid heeft ieder van ons een van de genomineerden bezocht; we kwamen allemaal enthousiast terug. Deze ideeën geven perspectief en bieden kansen voor de samenleving. Het is een eer daar een bijdrage aan te leveren, ook al is deze in dit verband erg gering.

Wat is uw grote passie?

Toneelspelen. Ik kan mij daar volledig in kwijt en krijg er veel energie van. Ook omdat het volstrekt tegengesteld is aan mijn werk als bankier. Hier ben ik primair met mijn hoofd bezig; op het toneel is het vooral fysiek gericht, draait veel om je hart en je buik. Bovendien vind ik het gaaf te ervaren dat er emoties in je zitten die je niet of nauwelijks kent. Zoals boosheid. In het toneelstuk Cloaca

van Maria Goos kon ik een paar jaar geleden als speler heerlijk fulmineren; hier lukt dat mij niet. Tenminste, anderen ervaren dat niet zo, terwijl ik toch het gevoel heb echt uit mijn slof te schieten.

Wat is uw favoriete stad?

Utrecht. Kort geleden zijn we er naar terug verhuisd. We wonen nu hartje stad, temidden van studenten, ouderen en gezinnen. Het huis stamt uit de 19^e

Tijdens Innovation Day op 11 december werd de Duurzaamheidsprijs Utrecht uitgereikt. In de jury zat Matthijs Bierman, directeur Triodos Bank Nederland. Een bijna vanzelfsprekende keuze, want bank en directeur voelen zich sterk verweven met dit thema. Tegelijkertijd profileren zij zich ook als voorvechter van eerlijk ondernemen, groen denken en zorgvuldig investeren. De toegenomen aandacht als gevolg van deze keuzes – en de argwaan van burgers en media tegen de financiële sector – vindt Bierman af en toe ook lastig. ‘Soms zou ik wel even geen bankdirecteur willen zijn.’

eeuw. We hebben het zelf volledig gestript en weer opgebouwd, en de woning van energielabel G naar A gebracht. Ik zeg dat laatste er maar bij, voordat ik daar weer op aangesproken wordt. Dat irriteert wel eens, dat je steeds moet voldoen aan het beeld van de correcte bankdirecteur. Blijkbaar gaat iedereen eraan voorbij dat je dit ook vanuit je eigen passie kunt doen. Ik ben mijn leven lang al bezig met hergebruik, verspilling en verdeling. En niet omdat ik bankdirecteur ben, maar mens. Geen onfeilbaar mens, want ook ik reis wel eens met het vliegtuig. En daar krijg ik dan vervolgens weer vragen over van klanten. Ik blijf moeite houden met de gedachte dat we blijkbaar op zoek zijn naar ideale rolmodellen en dat mijn daden – en die van de bank – sinds de financiële crisis onder een vergrootglas worden gelegd.

Wat is uw grootste talent?

Dat ik onder alle omstandigheden altijd rustig blijf. Ik heb diep vertrouwen in een goede afloop. Volgens mij is er altijd een oplossing. Maar die zie je uitsluitend als je even de tijd neemt en om je heen kijkt. Wellicht doen we dat tegenwoordig te weinig. De valkuil die bij dit talent hoort is dat mijn rustige uitstraling andere mensen zo nu en dan het idee geeft dat er geen sense of urgency is, terwijl ik dat wel zo voel.

Wat wilt u over vijf jaar bereikt hebben?

Dat duurzaamheid geen zelfstandig onderwerp meer is, maar een vanzelfsprekend item in al onze financiële beslissingen. Tegelijkertijd hoop ik

dat we tegen die tijd de prioriteit binnen onze financiële opleidingen niet langer meer leggen op het traditionele eenzijdige businesscasesdenken, waarbij het maken van keuzes louter met geld en winst te maken heeft. Dat dit economisch fundamentalisme – dat ons juist naar een crisis heeft geleid – nu nog actief wordt onderwezen, verbaast mij. En stelt mij teleur.

Met wie wilt u een beschuitje eten?

Met Klaas Knot, president van De Nederlandsche Bank. Ik heb hem nog niet ontmoet en ben benieuwd of wij als Groningers van dezelfde generatie een vergelijkbare mening hebben over bijvoorbeeld de rol van banken in een duurzame samenleving.

Heeft de huidige economische crisis ook positieve effecten?

Als we erin slagen ons economisch systeem te herijken, zeker. Maar of dat gaat lukken? De laatste tijd pik ik vooral weer signalen op die uitgaan van een voorspelbare terugkeer van economische groei. Maar waar verdienen we dan ons geld mee? Paul Gilding, oud-directeur Greenpeace International zei het laatst treffend: ‘We are using money we don’t have, to buy stuff we don’t need’. En terwijl we dit aan het doen zijn, vernietigen we ons ecosysteem. Ben ik daarom somber? Nee, omdat ik kleinschalig allerlei initiatieven zie die hoopgevend zijn. Maar het *tipping point* voor een daadwerkelijke verandering van ons economisch systeem hebben we nog niet bereikt. Daarvoor moet de crisis misschien nog even extra pijn doen.

Hoe ziet uw ideale zondagmiddag eruit?

Dan hoef ik even niets, heb geen verplichtingen. Ik plan dan bij voorkeur geen afspraken of activiteiten, zodat we aan het einde van de middag zelf kunnen beslissen of we even langs gaan bij vrienden of zoiets. De zondag is mijn vrije dag.

Waar bent u onlangs van geschrokken?

Kort geleden hoorde ik een professor zeggen dat in een aantal Nederlandse wijken slechts 2% van de kinderen vers fruit eet. Vervolgens zag ik Jamie Oliver die liet zien dat kinderen nauwelijks weten hoe een tomaat eruit ziet. Van dat soort zaken schrik ik. Zijn we dan zover afgedreven van de natuur? Blijkbaar willen we slechts weten hoe duur een tomaat is, maar niet waar deze vandaan komt of hoe deze geteeld wordt. Ook dat is trouwens een gevolg van ons economisch fundamentalistisch denken.

Wat is uw favoriete vakantieoord?

Bij voorkeur ben ik tussen landen, op zee. Daar voel ik maximale vrijheid. Waar ik dan naar toe vaar? Waar de wind ons brengt. Op vakantie heb ik geen vastomlijnde plannen, geen doel.

Als u geen bestuurder zou zijn, welk beroep zou u dan uitoefenen?

Geen idee, misschien timmerman of acteur. Maar waarschijnlijk zou ik toch iets hebben gedaan met mijn bestuurlijke interesse en ervaring. Op deze kennis wordt vaak een beroep gedaan. En daar is niets mis mee, zolang ik af en toe maar even uit mijn rol kan schieten. Op de bank, of op het toneel. ■